

รายงานสรุปการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้/ประชุมเชิงปฏิบัติการ/และเป็นวิทยากร
กองนโยบายและแผนการใช้ที่ดิน กรมพัฒนาที่ดิน

ส่วนที่ ๑ ข้อมูลทั่วไป

ชื่อ.....นายอรรถพล.....นามสกุล.....พลศิลป์.....

ตำแหน่ง.....เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน.....กลุ่ม/ฝ่าย.....กลุ่มวิเคราะห์สภาพการใช้ที่ดิน.....

หลักสูตร/หัวข้อเรื่องอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้

.....e-Training หัวข้อ “การจำแนกประเภทที่ดินและการตรวจสอบพื้นที่ความลาดชันเกิน ๓๕%”.....

สถานที่อบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้

.....กรมพัฒนาที่ดิน.....

หน่วยงานที่จัดฝึกอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้

.....กลุ่มฐานข้อมูลสารสนเทศ ศทส.....

ตั้งแต่วันที่.....๓๐.....เดือน.....มิถุนายน.....พ.ศ. ๒๕๖๙.....ถึงวันที่.....๓๐.....เดือน.....มิถุนายน.....พ.ศ. ๒๕๖๙.....

เพื่อ ☐ อบรม ☐ สัมมนา ☒ อื่นๆ ระบุ.....

ส่วนที่ ๒ สิ่งที่ได้รับจากการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้

๒.๑ รายงานสรุปเนื้อหาสาระสำคัญในการอบรม/ สัมมนา/พัฒนาความรู้

สรุปเนื้อหา e-Training หัวข้อ “การจำแนกประเภทที่ดินและการตรวจสอบพื้นที่ความลาดชันเกิน ๓๕%”

“ความเป็นมาและวัตถุประสงค์ในการใช้งาน การจำแนกประเภทที่ดินและการตรวจสอบพื้นที่ความลาดชันเกิน ๓๕%”

การจำแนกประเภทที่ดิน การตรวจสอบแนวเขตป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี และการตรวจสอบพื้นที่ความลาดชัน ๓๕%

และพื้นที่เขา ภูเขา โดยใช้แผนที่มาตราส่วน ๑: ๕๐,๐๐๐ เป็นภารกิจที่สำคัญที่กรมพัฒนาที่ดินต้องดำเนินการตามอำนาจหน้าที่

ของหน่วยงาน คณะกรรมการ คณะอนุกรรมการ คณะทำงาน หรือโดยบุคคลที่เกี่ยวข้องกับข้อมูลนโยบาย ระเบียบ คำสั่ง

ข้อบังคับ แนวทางการปฏิบัติงาน ฯลฯ

โดยเจ้าหน้าที่ผู้ปฏิบัติงานหรือมีส่วนเกี่ยวข้องในทุกระดับทั้งที่เป็น ข้าราชการและพนักงานราชการ ของกรมพัฒนาที่ดินจำเป็น

ต้องรู้ มีความเข้าใจในเรื่องการจำแนกประเภทที่ดิน การตรวจสอบแนวเขตป่าไม้ถาวรตามมติคณะรัฐมนตรี และการตรวจสอบ

พื้นที่ความลาดชัน ๓๕% และพื้นที่เขา ภูเขา โดยใช้แผนที่มาตราส่วน ๑: ๕๐,๐๐๐ เป็นอย่างดี สามารถนำไปใช้ในการปฏิบัติงาน

ได้อย่างถูกต้อง และสามารถถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้อื่นได้อย่างถูกต้อง ครบถ้วน สำหรับหลักสูตร การจำแนกประเภทที่ดิน

และการตรวจสอบพื้นที่ความลาดชัน ๓๕%

❖ วัตถุประสงค์

๑. เพื่อเสริมสร้างความรู้ ความเข้าใจให้กับผู้เรียนเกี่ยวกับการจำแนกประเภทที่ดิน การตรวจสอบแนวเขตป่าไม้ถาวร ตามมติคณะรัฐมนตรี และการตรวจสอบพื้นที่ความลาดชัน ๓๕% และพื้นที่เขา ภูเขา โดยใช้มาตราส่วน ๑: ๕๐,๐๐๐
๒. ผู้ปฏิบัติงานที่เกี่ยวข้องสามารถนำความรู้ที่ได้รับไปใช้ในการปฏิบัติงานได้อย่างถูกต้อง และสามารถไปสื่อสารและถ่ายทอดความรู้ให้แก่ผู้อื่น

หลักเกณฑ์การพิจารณาการจำแนกประเภทที่ดินของคณะกรรมการพัฒนาที่ดิน

พื้นที่ซึ่งจะต้องรักษาไว้เป็นป่าไม้ถาวร	พื้นที่ป่าไม้ถาวรซึ่งสมควรจำแนกออกเป็น
๑) มีสภาพเป็นป่าไม้ ๒) ชั้นคุณภาพลุ่มน้ำ ชั้น ๑, ๒ หรือ ชั้น ๓ ที่ความลึกของดินน้อยกว่า ๕๐ ซม. ๓) หน่วยงานหรือโครงการกรมป่าไม้ ๔) ดินไม่สามารถใช้ในทางเกษตรกรรมได้ ๕) เกาะ ภูเขา หรือพื้นที่ซึ่งมีความลาดชันเกิน ๓๕% ๖) ป่าชายทะเล, ป่าชายเลน, ป่าที่เกาะ ๗) ป่าที่เป็นเกาะและไม่มีเอกสารสิทธิ์ ๘) ป่าชายเลน ตามมติคณะรัฐมนตรี เมื่อวันที่ ๑๕ ธันวาคม ๒๕๓๐	๑) เหมาะแก่การเกษตร ซึ่งถือครองและทำประโยชน์แล้ว ๒) ที่สาธารณประโยชน์ ๓) ที่ของหน่วยงานราชการ ๔) เขตห้ามล่าสัตว์ ที่ราชกรมมี น.ส.๓ ถือครองอยู่แล้ว ๕) มีสภาพป่า เนื้อที่ไม่เกิน ๕๐๐ ไร่ ให้จำแนกออกเป็น ป่าชุมชน เว้นแต่ กรณีที่มีพื้นที่ติดต่อกับป่าสงวนแห่งชาติ อุทยานแห่งชาติเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่า หรืออยู่ในเขตพื้นที่ ที่ป่าโครงการฯ ที่ให้สัมปทานทำไม้

กรมพัฒนาที่ดินได้ดำเนินการตรวจสอบข้อมูลด้วยโปรแกรมสารสนเทศทางภูมิศาสตร์ พบว่าปัจจุบันยังมีพื้นที่ป่าไม้ถาวร นอกเขตป่าสงวนแห่งชาติเขตอุทยานแห่งชาติ และเขตรักษาพันธุ์สัตว์ป่ารวมเนื้อที่ประมาณ ๖.๓ ล้านไร่ ๖๖ จังหวัด โดยเบื้องต้นพบว่าเนื้อที่ประมาณร้อยละ ๗๕ ไม่มีสภาพเป็นป่าไม้แล้ว ส่วนเนื้อที่ประมาณร้อยละ ๒๕ ยังคงมีสภาพเป็นป่าไม้

ผลการดำเนินการสำรวจจำแนกประเภทที่ดิน ในปี พ.ศ. ๒๕๒๕ – ๒๕๓๐

- เก็บเป็นพื้นที่ป่าไม้ถาวรเนื้อที่ประมาณ ๑๐.๖๕ ล้านไร่ (มอบกรมป่าไม้ไปดำเนินการ)
- อยู่ในเขตป่าสงวนฯ และอุทยานฯ เนื้อที่ประมาณ ๗.๖๔ ล้านไร่
- จำแนกออกจากป่าไม้ถาวรเพื่อเป็นที่ทำกินของราษฎรหรือเพื่อใช้ประโยชน์อย่างอื่น
เนื้อที่ประมาณ ๑๑.๗ ล้านไร่

ในปี พ.ศ.๒๕๒๖ คณะกรรมการและคณะอนุกรรมการ เหลือ ๒ คณะ คือ

- คณะกรรมการพัฒนาที่ดิน รัฐมนตรีว่าการกระทรวงเกษตรและสหกรณ์ เป็นประธาน
- คณะอนุกรรมการพัฒนาที่ดินประจำจังหวัด

การตรวจสอบ พื้นที่ความลาดชันเกิน ๓๕% และพื้นที่เขา โดยใช้แผนที่มาตราส่วน ๑:๕๐,๐๐๐ มักใช้ในการจำแนกประเภทที่ดินการขอใช้ประโยชน์ที่ดิน และการตรวจสอบตามกฎหมายป่าไม้หรือที่ดิน โดยมีหลักการดังนี้

๑. การตรวจสอบพื้นที่ความลาดชัน ๓๕% ใช้แผนที่ภูมิประเทศมาตราส่วน ๑:๕๐,๐๐๐ ที่มีเส้นชั้นความสูง (Contour)

- แผนที่มาตราส่วน ๑:๕๐,๐๐๐ ส่วนใหญ่มี ช่วงชั้นความสูง (Contour Interval) ๒๐ เมตร
- วัดระยะห่างระหว่างเส้นชั้นความสูงบนแผนที่
- คำนวณความลาดชันด้วยสูตร $\text{ความลาดชัน}(\%) = (\text{ผลต่างระดับความสูง} / \text{ระยะทางแนวราบ}) \times ๑๐๐$

๒. การตรวจสอบพื้นที่เขา/ภูเขา พิจารณาจากลักษณะภูมิประเทศบนแผนที่ เช่น

- เส้นชั้นความสูงเรียงชิดกัน แสดงว่าพื้นที่ลาดชัน
- มีสันเขา ยอดเขา หรือหุบเขา
- ระดับความสูงจากระดับน้ำทะเลค่อนข้างสูงเมื่อเทียบกับพื้นที่โดยรอบ

๓. วิธีที่นิยมส่วนในปัจจุบัน

ปัจจุบันหน่วยงานส่วนใหญ่ไม่นิยมคำนวณจากแผนที่กระดาษเพียงอย่างเดียว แต่ใช้โปรแกรม

- โปรแกรม GIS เช่น QGIS หรือ ArcGIS
- ข้อมูล DEM เพื่อสร้างแผนที่ความลาดชัน (Slope Map)
- ตรวจสอบว่าพื้นที่ใดมีความลาดชันเกิน ๓๕% ได้อย่างแม่นยำ

๒.๒ ประสบการณ์/ประโยชน์ที่ได้รับ /การประยุกต์ใช้กับหน่วยงาน

☒ ต่อตนเอง

- มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ “การจำแนกประเภทที่ดินและการตรวจสอบพื้นที่ความลาดชันเกิน ๓๕%”
- มีความรู้ความเข้าใจเกี่ยวกับ “ผลสัมฤทธิ์ของการจำแนกประเภทที่ดินและการตรวจสอบพื้นที่ความลาดชันเกิน ๓๕%”

☒ ต่อหน่วยงาน / การนำมาประยุกต์ใช้กับหน่วยงาน

- สามารถนำความรู้ที่ได้จากการอบรม ไปแนะนำเพื่อนร่วมงานให้รู้จักการจำแนกประเภทที่ดิน และการตรวจสอบพื้นที่ความลาดชันเกิน ๓๕% เพื่อเพิ่มประสิทธิภาพการใช้งาน

๒.๓ ปัญหาและอุปสรรคในการอบรม/สัมมนา/พัฒนาความรู้

๒.๔ ข้อคิดเห็นและข้อเสนอแนะ

ลงชื่อ..... อริสรา พงศ์ศิลป์

(..... นายอรรณพ พลศิลป์)

ตำแหน่ง..... เจ้าหน้าที่วิเคราะห์นโยบายและแผน

ผู้รายงาน

วันที่..... ๓.....เดือน..... กรกฎาคม.....พ.ศ. ๒๕๖๕.....

ส่วนที่ ๓ ความเห็นของผู้บังคับบัญชา

(✓) ทราบ

ลงชื่อ..... นายอรรณพ พลศิลป์

(..... นายอรรณพ พลศิลป์)

ตำแหน่ง..... ผู้อำนวยการกองนโยบายและแผนการใช้ที่ดินวันที่..... ๒.....เดือน..... ก.ค......๒๕๖๕.....พ.ศ.

กรมพัฒนาที่ดิน

ใบประกาศนียบัตรให้ไว้เพื่อแสดงว่า

นายอรรถพล พลศิลป์

ได้ผ่านการฝึกอบรมการเรียนรู้ผ่านสื่อออนไลน์ ระบบ LDD e-Training
หลักสูตร "การจำแนกประเภทที่ดิน และการตรวจสอบพื้นที่ ความลาดชันเกิน 35% รุ่น 02 ปี 2569"

วันที่ 2/2569 : เมษายน 2569 - กันยายน 2569

(นางสาวสุมิตรา วัฒนภา)
อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน

นางสาวสุมิตรา วัฒนภา
อธิบดีกรมพัฒนาที่ดิน
๐๙๐๙๐๙๐๙